

ת"פ 11335/03/15 - מדינת ישראל נגד מרינה ארנסקס

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 11335-03-15 מדינת ישראל נ' ארנסקס
07 פברואר 2016

בפני כב' השופט יריב נבון

בעניין:

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשמת

מרינה ארנסקס

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד נוח רחאל

מטעם הנאשמת: בעצמה וב"כ עו"ד ארגוב ארצי

גזר דין

ללא הרשעה

רקע:

1. בישיבה שהתקיימה בתאריך 5 ביולי 2015, הודתה הנאשמת בעובדות כתב האישום, **בגניבה**, עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
2. **על-פי המתואר בכתב האישום, בין החודשים יוני עד אוגוסט לשנת 2014, ב-12 הזדמנויות שונות, במהלך קניותיה השבועיות של הנאשמת במרכול "מגה יו" בבית שאן, נטלה הנאשמת ממדפי המרכול בכל אחת מן ההזדמנויות שני בקבוקי וודקה אבסולוט בשווי 126 ₪ לבקבוק וכן 4-5 חפיסות שוקולד (להלן: "הרכוש"). הנאשמת הכניסה את הרכוש לתיקה האישי, שילמה על המוצרים אשר היו בעגלת הקניות ועזבה את המרכול מבלי לשלם עבור הרכוש. סכום הרכוש הגנוב בסך 3,519 ₪, הוחזר למרכול ע"י הנאשמת ביום 2.9.14, לאחר גילוי הגניבות.**
3. הנאשמת הופנתה לקבלת תסקיר שירות המבחן בטרם הורשעה בדין.

תסקירי שירות המבחן:

4. שירות המבחן הגיש מספר תסקירים בעניינה של הנאשמת. מן התסקירים עולה כי הנאשמת בת 47, ילידת רוסיה, נשואה בשנית ולה 2 ילדים. הנאשמת עלתה לישראל בשנת 2001 ומתגוררת בבית שאן. לנאשמת תואר בהוראת חינוך גופני מרוסיה והיא בעלת הכשרה כמעסה בתחומים שונים ממכון וינגייט. הנאשמת עובדת כמעסה בקופת חולים כללית משנת 2012. בחוות דעת מעסיקה תוארה כעובדת מסורה, אחראית, מקצועית ובעלת יחסי אנוש טובים.
5. שירות המבחן התרשם כי מדובר באשה המתפקדת באופן נורמטיבי, ללא עבירות או הרשעות קודמות, ומעורבותה בעבירה נשוא תיק זה אינה מאפיינת את התנהלותה הכללית ואת מהלך חייה. הנאשמת לקחה אחריות מלאה על המיוחס לה, אולם התקשתה להסביר את המניעים לביצוע העבירה, מעשים אשר אינם מאפיינים את עולמה הערכי והתנהלות חייה. עם זאת הנאשמת ביטאה הכרה בפגיעה העולה ממעשיה, הביעה חרטה כנה ותיארה תחושת בושה על מעשיה.
6. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת בעלת יכולת להתבוננות ביקורתית אודות מעשיה, היא הפיקה את הלקח הנדרש מהחקירה וההליך המשפטי ואף ביטאה נכונות לבצע שירות לתועלת הציבור כעונש חינוכי, אשר יהא בו כדי להקטין את הסיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד. מכיוון שמדובר באישה המנהלת אורח חיים נורמטיבי, אשר זו הסתבכותה הראשונה בפלילים ועל מנת להימנע מפגיעה בעתידה התעסוקתי, ממליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתה, להטיל עליה של"צ ופיצוי למתלונן.
7. שירות המבחן אף ציין בתסקירו המשלים שהוגש ביום 7.1.2016, כי הסנגור לא העביר לעיונו מכתב מאת מעסיקה של הנאשמת בו התייחסותו לשאלת הרשעת הנאשמת בדיון. על אף זאת, שירות המבחן חוזר על עמדתו לפיה להערכתו להרשעתה בדיון השלכות על תפיסתה העצמית ועל הדימוי העצמי המתפקד שלה ואף עלולה להיות לה השלכה באשר לעתידה התעסוקתי.

טיעוני הצדדים:

8. לטענת **ב"כ המאשימה**, לנאשמת אין הרשעות קודמות. באשר לשאלת ההרשעה טען כי יש לאמץ במקרה זה את הכלל לפיו נאשם יורשע בדיון, אלא אם קיימות נסיבות חריגות המצדיקות הימנעות מהרשעתו. לדבריו, עסקינן בנאשמת אשר ביצעה עבירה אשר יש לסלוד ממנה ולכן אי הרשעתה בדיון תשדר מסר סלחני, אשר אין בו הרתעה כלל. לכן, עתר ב"כ המאשימה להרשיע את הנאשמת ולגזור עליה מאסר על תנאי וקנס כספי.
9. **הסנגור** טען כי הנאשמת הודתה במיוחס לה בשיבת ההקראה הראשונה וקיבלה אחריות על מעשיה, מבלי לנסות לתקן את כתב האישום או לשנותו. הנאשמת הודתה במיוחס לה מיד לאחר שנתפסה במרכול ואף השיבה את מלוא סכום הגניבה. לדבריו, הנאשמת נתפסה במרכול בגין אירוע גניבה אחד ומיוזמתה סיפרה כי עשתה זאת בהזדמנויות נוספות. הסנגור הדגיש כי לא מדובר במי אשר גנבה עקב מצוקה כלכלית, היא אינה יכולה להסביר את המניע למעשיה ואין לכך כל סיבה הגיונית. לדבריו, כפי

שהתרשם אף שירות המבחן, מדובר במעשים אשר אינם מאפיינים את מהלך חייה.

10. לדברי הסנגור הנאשמת סובלת מבעיה רפואית קשה. על אף זאת, היא הצליחה להשתלב במעגל העבודה ומפרנסת את עצמה ואת משפחתה בכבוד. הנאשמת עומדת בקריטריונים שנקבעו בפסיקה לעניין אי הרשעה. כתמיכה לטענתו הגיש הסנגור לעיוני אסופת פסיקה. לדבריו, מן הפסיקה עולה כי אף אם לא ניתן להצביע על פגיעה קונקרטית, יכול בית המשפט להתרשם כי כך הדבר ולהימנע מהרשעה. לדבריו, עמדת המאשימה לעונש אינה אפקטיבית מאחר ועצם הרשעתה בדיון מהווה עונש ממשי. ביצוע של שעות לתועלת הציבור תהווה ענישה מוחשית לאורך זמן.

11. **הנאשמת** בדבריה הביעה צער על מעשיה וביטחון כי הדבר לא יישנה. לדבריה היא עובדת במקום עבודתה כבר 4 שנים וחצי.

אי ההרשעה - דיון:

12. כלל יסוד הוא כי מי שנקבע כי ביצע עבירה יורשע במיוחד לו, ורק במקרים חריגים שבהם אין יחס סביר בין חומרת העבירה ונסיבותיה לבין הנזק הצפוי מן ההרשעה, יעשה בית המשפט שימוש בסמכותו להימנע מהרשעת הנאשם בדיון. ככלל, נקבעו בפסיקה שני מבחנים מרכזיים לסיום הליך ללא הרשעה: א. סוג העבירה, חומרתה ונסיבותיה והאם אפשר בנסיבות אלה לוותר על ההרשעה מבלי שהדבר יפגע באופן חמור באינטרס הציבורי שיש בהרשעה.

ב. נסיבותיו האישיות של הנאשם והפגיעה הצפויה לו והאם הנזק הצפוי להיגרם לו עקב ההרשעה הינו כזה הפוגע בסיכויי שיקומו וחורג מהראוי בנסיבות העניין.

(ראו ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3), 337 (1997)); רע"פ 6904/09, **בלוך נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], מיום 26.11.09; ע"פ 9150/08 **מדינת ישראל נ' ביטון** [פורסם בנבו], מיום 23.7.09 וכן רע"פ 5579/10 **דוד קריה נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], מיום 2.8.10).

13. עוד נקבע בפסיקת בתי המשפט כי קיימת מקבילית כוחות בין המבחנים השונים, וככל שכוחו של האחד רב יותר, ניתן להסתפק בעוצמה חלשה יותר במבחן השני.

לעניין זה ראו עפ"ג (מח' מרכז- לוד) 44406-12-11 **שואהנה נ' מדינת ישראל** (16.2.12) כב' השופט רמי אמיר:

"שיקולי השיקום הם רק אחד משיקולי הענישה, ולכן דרישת הנזק המיוחד הנובע מעצם ההרשעה נשקלת כנגד חומרת העבירה, וכנגד תכליות הענישה המבוססות על חומרת העבירה, קרי הרתעת הנאשם והרתעת הרבים. שקילה משולבת זו של תכליות ושיקולי הענישה נעשית כמקבילית כוחות, כך שכל שהעבירה פחותה בחומרתה כן ניתן משקל יתר לשיקולי השיקום, וממילא נפחית במידת החומרה והקונקרטיות שנידרוש מהנזק הנובע מההרשעה. אין זו רטוריקה משפטית שמכסה על פרקטיקה שיפוטית אחרת. מדובר בשיקול דעת שיפוטי שמושם

בנסיבות כל עניין על ידי איזון הולם של שיקולי הענישה השונים".

באותה פרשה ציין כב' השופט (כתוארו אז) מנחם פינקלשטיין כי יתכן שהפתרון לקשיים אשר ניצבים בפניו בתי המשפט ביטול הלכת כתב ימצא בכך שמול האינטרס הציבורי יעמדו נסיבותיו האישיות של הנאשם כולן, בלא שהדגש העיקרי יהיה על סיכוי העסקתו בעתיד (שם, בפסקה 14).

14. עבירת הגניבה פוגעת בערכים מוגנים כגון שמירה על רכוש, פרטיותו וחופש הפעולה של הקורבן. אלמנט המירמה הנלווה למעשה הגניבה מוסיף את הגיוני המוסרי שהוא ראוי לו. דרישה זו באה היא לומר כי למעשה הגניבה צריך שייתוסף גם יסוד של אי-יושר. מתחם הענישה הראוי בנסיבות המקרה הינו החל מאי הרשעה והטלת צו מבחן ו/או של"צ, עובר למאסר על תנאי ועד למאסר למשך מספר חודשים, כך שניתן לרצותו בעבודות שירות, בצירוף עונשים נלווים, לרבות רכיב כספי.

15. הבחירה שלא להרשיע נאשם משקפת את בחירת בית-המשפט לנקוט בעניינו אמצעי שיקום חלף הסנקציות התגמוליות. בהיעדר הרשעה גוברת יד האמצעים המתקנים - המבחן ועבודות השירות לתועלת הציבור, ובין האמצעים האלה אך טבעי הוא לכלול את החיוב בפיצוי הנפגע. במקרים מסוימים אף עשויה ההחלטה לחייבו בתשלום פיצויים לנפגע להקל על הבחירה שלא להרשיעו.

16. בע"פ 8528/12 **ציפורה אלירן נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 3.3.13) קבע כב' השופט שוהם, בהסתמך על פסיקה קודמת כי -

"הימנעות מהרשעה של מי שאשמתו הוכחה הינה בגדר "חריג שבחריגים" וכן "על ביהמ"ש לבחון בראש ובראשונה, את השאלה האם סוג העבירה וטיבה, על רקע הנסיבות הקונקרטיות של המקרה, מאפשרים להימנע מהרשעה. בשלב השני, יש להידרש לשאלה, האם עצם ההרשעה עלול לפגוע "פגיעה חמורה" בשיקומו או בעתידו של הנאשם, וכפי שנקבע בעניין ביטון, על בית המשפט להשתכנע "כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטיה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב".

עוד נקבע, כי בבוא בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, יש להתייחס לנזק מוחשי-קונקרטי, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, על פיהן עלול להיגרם לנאשם נזק כלשהו בעתיד. בעניין פריגין ציינתי, בהקשר זה, כי קבלת הגישה, לפיה יש לבחון נזקים אפשריים, העלולים להתרחש בעתיד, גם אם מדובר בנאשמים צעירים, "תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על התכונות של אותם תרחישים".

(ראה גם החלטותיו של כב' השופט שוהם ברע"פ 5115/13 **מנחם שרון נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 8.9.13; ברע"פ 1439/13 **קשת נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 4.3.13 וברע"פ 9118/12 **פריגין נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 6.12.12).

17. עסקין בעבירה מסוג עוון, אשר העונש המירבי הקבוע לצידה הינו 3 שנות מאסר. באשר לסוגיית חומרת העבירה והפגיעה בשיקולי הענישה האחרים, סבורני כי במקרה דנן, מדובר בעבירה שאינה ברף חומרה גבוה ועל כן מאפשרת סיום ההליך באי הרשעה. לא נעלמה מעיניי העובדה לפיה עסקין בגניבה ב - 12 הזדמנויות שונות. על אף זאת, סבורני כי אין בהימנעות מהרשעת הנאשמת כדי לפגוע באינטרס הציבורי.
18. מעשיה של הנאשמת התמצו בכניסה אל תוך חנות וגניבת מוצרים בשווי של כ- 3,519 ₪ על ידי הכנסתם לתוך תיקה. עסקין בעבירת גניבה בסכום שאינו גבוה. הנאשמת הודתה במיוחס לה והשיבה את סכום הגניבה מיד לאחר תפיסתה, מספר חודשים עובר להגשת כתב האישום כנגדה. אף חלוף הזמן מאז בוצעה העבירה והעובדה כי לא נטען כי נפתחו תיקים חדשים כנגדה, מחזקת את הרושם לפיו הימנעות מהרשעת הנאשמת במקרה זה לא תפגע באינטרס הציבורי או בשיקולי ההרתעה פגיעה אשר לא ניתן להשלים עמה או להחילה. סבורני כי דווקא הרשעת הנאשמת עלולה להוציאה ממעגל העבודה ולהופכה למובטלת ולנטל על החברה ועל הקופה הציבורית, דבר אשר אינו מתיישב עם האינטרס הציבורי בנסיבותיו של תיק זה.
19. באשר לדרישה בדבר פגיעה קונקרטית בשיקומה של הנאשמת, אמנם הנאשמת לא הציגה מסמכים המעידים על פגיעה קונקרטית במקום עבודתה הנוכחי, אולם הפגיעה הממשית בשיקומה של הנאשמת איננה מתייחסת רק לפגיעה בהעסקתה אלא חולשת על כל שאר תחומי חייה ויכולתה להמשיך בחייה מבלי שהרשעה זו תעמוד לה למכשול. סבורני כי על אף שלא הוכח נזק קונקרטי חמור להמשך העסקתה של הנאשמת, מאחר וסוג העבירה ונסיבותיה הינם ברף הנמוך, הדבר משליך על היקף הראיות הנדרשות כדי לבסס את הטענה לפגיעה חמורה בשיקום. סבורני כי ניתן להניח, אף בלא שהוצגו ראיות ממשיות לעניין זה, כי הרשעת הנאשמת בדיון עלולה לסכן את המשך העסקתה במוסד כקופת חולים כללית, המספק שירות לציבור הרחב ונדרש לעמוד בסטנדרטים של מנהל תקין, על כל רבדיו.
20. הנאשמת בת 47, נעדרת הרשעות קודמות, וזו לה הסתבכות ראשונה עם החוק. ניתן בעניינה תסקיר שירות מבחן שהינו חיובי לכל הדעות. התסקיר מתאר את הנאשמת כאישה נורמטיבית לחלוטין אשר המעשה שעשתה חריג ואינו מאפיין את מהלך חייה. הנאשמת נטלה אחריות מלאה על מעשיה, הביעה חרטה והבנה לחומרת מעשיה. נכונותה לבצע של"צ בהיקף משמעותי כענישה חינוכית וכתרומה לחברה במקביל לעבודתה בקופת חולים כללית, תטיל עליה מעמסה רבה יותר מזו שהייתה מוטלת עליה אילו התקבלה עמדת המאשימה למאסר על תנאי וקנס. אף בכך יש משום שיקול אשר מצדיק היעדרות לבקשת ההגנה.
21. על אף שהטרידה אותי מאוד העובדה כי הנאשמת אינה מסוגלת להסביר את המניע למעשיה, דבר המעורר שאלה באשר ליכולתה להימנע אף בעתיד מביצועה של עבירה דומה, סבורני כי בשלב הנוכחי של חייה הרשעתה של הנאשמת בדיון עלולה לפגוע בה יתר על המידה הדרושה, ואף לסגור בפניה אפשרויות תעסוקה נוכחיות ועתידיות, בהתחשב בגילה.
22. באיזון בין השיקולים השונים סבורני כי ראוי לבכר את שיקול השיקום על פני שיקול ההלימה. סבורני כי יש להשית על הנאשמת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף משמעותי בהתאם להמלצת שירות המבחן. על אף שהנאשמת החזירה את מלוא סכום הגניבה, מצאתי לנכון לחייבה בפיצוי כספי למתלונן כאלמנט

הרתעתי נוסף.

סוף דבר:

23. אשר על-כן, הנני מורה כדלקמן:

א. החלטתי להימנע מהרשעת הנאשמת.

ב. הנאשמת תבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות. השל"צ יבוצע לפי התכנית שגיבש שירות המבחן, כמפורט בתסקיר.

מובהר בזאת לנאשמת כי אם לא תבצע את השל"צ, ניתן יהיה לבטלו, להרשיעה בדין ולגזור את דינה.

ג. פיצוי בסך ₪ 1,000 לאגודה למלחמה בסרטן לפי בקשת הסנגור והנאשמת, וזאת מאחר ופיצוי למתלוננת שהינה חברה אינו מעשי בנסיבות העניין.

הפיצוי ישולם בתוך 60 ימים מהיום.

הסנגור יעביר אישור לבית המשפט על הפקדת הפיצוי.

ד. חתימה על התחייבות בסך של 2,000 ש"ח לפיה תמנע הנאשמת במשך שנה מהיום מביצוע עבירת גניבה.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בנצרת תוך 45 ימים.

ניתנה והודעה היום א' אדר א'
תשע"ו, 10/02/2016 במעמד
הנוכחים.
יריב נבון, שופט